

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границю:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застережене. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

ДОПИСЬ.

З Відня пишуть нам під днем 10-го падолиста.

Посольська палата збирає ся лише два рази в тиждень, щоби дати можливість субкомітетам, заняті ся справою угоди з Угорщиною. Два субкомітети трудять ся ревно: банковий і митово-торговельний. Третий, податковий не зібрав ся доси, позаяк правительство саме ще не знає, чи має жадати підвишки податків посередних від пива, горівки, цукру і нафти, чи ні?

В банківім субкомітеті перероблено до 9-го падолиста включно 56 артикулів нового статуту банкового, с. е. половину. Але ще не рухано 9 законів, дотикаючих валюти, стягнення державних нот, видачі нових банкнотів, відписаня 80-мільонового австрійського довгу і т. д. В митово-торговельнім субкомітеті перероблено XI артикулів на XXIV. Тут опозиція робить обструкцію довгими бесідами, хоч річевими. Як би проте оба субкомітети упорались з своїми роботами через два тиждні, то в повнім комітеті уговорім потривають розправи що найменше до різдвяних свят. А коли-ж прийде ціла справа на дневний порядок в парламенті?

Ситуація така для правительства дуже не вигідна. Оно мусить вже нині числити ся з тим фактом, що до покінчення угоди в сім році не прийде. Треба буде нової провізорії. Треба буде нових переговорів з Угорщиною. А чи ті удадуть ся?

Правиця щиро піддержує гр. Туна в его намірах. Але лівиця веде дальше тиху обструкцію. Замітне лише те, що така тиха обструкція не припала до смаку одній часті німецьких націоналів і клуб націоналів проте вже розпав ся. До 10 членів сего клубу пустило ся вже на бистрийну воду. До них належать: Барайтер, Леміш,

Праде, Кінман, Помер, Кайзер, Сільвестер і кілька других. Они станули близше до клубу Шенерера, виступають в повній палаті острійше і раді би, висунувши опять язикову справу на перед, привести цілу лівицю до механічної, скандальної обструкції. Плян сей однакж не удасть ся їм поки-що, бо прочі клуби лівиці стоять твердо при своїм новім пляні, робити обструкцію тиху як найдовше, загнати через те правительство в кут і повалити его.

Последні два засіданя були тим замітні, що Шенереріяни виступили вже явно яко чисті іредентисти прусофільські. До такого іредентизму признав ся отверто Шенерер словами: «Heil Alldeutschland!» і Вольф, котрий сказав: «ми єсьмо германськими іредентистами!» Чи правительство буде довго дивитись на те, щоби в парламенті під покровом нетикальности посольської послі явно голосили зраду стану? — се річ правительства. Слухи, будьто правительство носить ся з наміром при першійлучшій нагоді закрити парламент, не суть безосновні. Добре, що гр. Тун в мужеський спосіб відпер недавно в парламенті іреденту германську, але се мабуть не вистане на довго. Правительству було би вельми на руку, закрити як найскорше парламент, котрий на ділі не є активний — хоч би лише задля тихої обструкції в комітетах уговорім. Здає ся навіть, що гр. Тун недовзі мусить втратити терпеливість. Ходить іменно версія, що по перерві засіданя в перших днях грудня парламент вже не збере ся. Се було би може і найрозумнійше. Сліпий бачить нині, що з сим парламентом правительство не годно перевести угоди з Угорщиною. А бавитись в піжмурки, — злишне діло!

Нині рано відбув ся поєдинок на легкі шаблі межі Володимиром Гневошом а Вольфом. Причина вам звісна. Вольф назвав Поляків «ein Schmarotzervolk». Гневош про-

вокував відтак Вольфа, назвавши его «ein Gassenbube». Результат поєдинку такий, що Гневош одержав досить значну рану в голову і легку в руку. Рана на голові, виступає правої скрани є 10 сантиметрів довга, а на сантиметр і більше глибока. В однім місці дійшла шабля до кости на просторони 1 1/2 сантиметра. Рана зовсім не небезпечна, загоїть ся в двох тижнях. Був то т. зв. Primaheib. Гневош дуже короткозорий. Він атакував, коли противно Вольф держав ся дефензивно. Гневош розпалив ся так дуже, що ранений підпхав ся під Вольфа і плазом побив его по грудях, поки секунданти не розброили їх. Вся правиця зложила нині кондоленцію Гневошови. Кажуть, що на тім однім поєдинку справа не покінчить ся.

«Союз» відбув нині засідане, а межі другими справами рішив також, упімнутись у правительства о помилованє політичних переступників з часів виборів галицьких. Внесенє в тім напрямі поставив пос. др. Гладиповский і весь клуб одноголосно піддержав се гуманне внесенє. Вже нині переговорювано в сій справі з другими клубами правиці. Нема сумніву, що правиця піддержити солідарно сей постулят до правительства. Успіх запевнений, мимо того, що недавно цісарський кабінет відкинув помилованє, заініціюване мабуть рускими опозиційними послами. Було би при тім порадо, щоби засуджені вислали як найскорше просьби с помилованє до канцелярії цісарської (кабінетової) на руки руских послів «Союза».

Відозва.

На відозву підписаного комітету приступило через Товариство взаїмного кредиту «Дністер» до «Кравого Союзу кредитового» 43 чле-

МОЛОДІСТЬ.

З данського — Генрика Понтотідана.

(Конець.)

Сейчас розступила ся мрака зперед его очий і побачив перед собою нужденну, порожню кімнатку, в котрій лежав старець на ліжку серед лахманів і дрантя; ціле тіло покрите ранами і пухлиною; качав ся в судорогах на своїм леговиску, затискав нігті в груди і видавав такі дикі оклики болю, що по порожній кімнатці відбивав ся відгомон.

В ногах ліжка сиділа женщина середного віку, з понурим лицем і робила пончошу.

— Но, но, не кричіть так — муркнула і змінила дроти. — Що вам допоможе муркотіти? Пригадайте собі, що вам сказав доктор; маєте бути терпеливими, бо в тім житю вже вам лучше не буде. Треба закінчити борбу... На то нема ради.

Більше студент не розумів. Біла мрака зібрала ся знов перед его очима і знов почув глибокий підземний гук.

— Що хочеш бачити? — запитала опять чарівниця.

Надумував ся хвилию. Вкінці мовив блідий і дрожащий:

— Мій мужеський вік!

Знов розступила ся мрака і вздрів перед собою величаве бюро з диванами, касою і важкими портieraми. По комнаті проходжував ся малий, товстенький пан в білій камізелці, з золотим ланцупком і в зеленій шапочці, там і назад. При дверях стояв в покірній поставі скромно одітий чоловік, а в его худім, збідованім лиці студент з горем пізнав свої власні черти.

— Не маю часу дальше говорити з вами, пане — сказав малий, товстий чоловічок і махнув значучо рукою. — Як не будете могли нині до шестої години вечером заплатити за хату, то вас викину на улицу — то кажу вам рішучо.

— Ах пане, пане — просив чоловік при дверях — була така тяжка зима для мене; жінка мені умерла, а я сам лежав чотири місяці в шпитали...

— Досить того балаканя!

— Майте-ж милосерде, пане!

— Дурниця! Нині о шестій ви випроваджуєте ся!

— Але де-ж я маю випроводити ся? Подумайте лише, пане, маю сина і дочку...

— О тім ви не повинні мені лучше згадувати, бо ваша дочка вітраниця, бігає вечером по улицах за мужчинами... самі знаєте прецінь о тім. А ваш син є ледащо, бо лише лавить і позичає, в кого удасть ся, — а скінчить у в'язниці, як живий тут стою. Чи ви гадаєте, що таку родину можу терпіти довше в своїм домі?

Чоловік при дверях опустил голову і мовчав.

— Жебранина тепер нічо не зможе — горив дальше господар. — Знаю добре, що ви сам чоловік чесний, але з чесних і трудящих людий жити не можна, коли не платять чиншу... Тут ані святий Боже не зможе! О шестій годині щоби я вас не бачив в домі, инакше закличу поліцію. Зрозуміли?

Мрака зайшла знов на печеру і образ зчез. Але студент був так потрясений своєю власною будучністю і тою цілою нуждою, яка его ждала, що вже витягнув з кишені револьвер, щоби тут, на місці, помінати пляни судьби і вичеркнути своє імя зпоміж живих.

Тоді чарівниця знов заклікала:

— Що хочеш бачити?

— Маю вже доволі... — забурмотів і швидко потягнув за курок.

— Три питання можеш учинити. Ще одно

нів з 61 уділами в сумі 1.525 зр., на котрі зложили по нинішній день готівкою 1.388 зр. 50 кр.

Крім того кількадесять осіб зголосило також своє приступлене до «Кравського Союзу кредитового», але не прислали ще уділів, — тому тих осіб ще не числимо. При заснованю Товариства потреба діл і грошей, — не обіцянок, тому, хто має намір приступити в члени «Союзу», нехай присилає уділ і вписове, не відкладаючи, бо час нагальний.

Сумне свідощтво видала би собі наша суспільність, сли би поміж нею не найшло ся достаточне число людей свідомих, котрі би порозуміли вагу і значіне такої інституції як «Кравський Союз кредитовий» для цілого народу, — і не піддержали ділом і грішми того підприємства.

Ціль і задачу «Союзу» поясняли ми вже в попередних наших відозвах — повтараємо єї і нині. Цілею «Союзу» є: а) організувати стоваришєня, товариства і спілки економічні, як також старати ся о кредит для тих стоваришєнь, товариств і спілок, що приступлять в члени «Союзу»; б) контролювати діяльність тих стоваришєнь, товариств і спілок, що приступлять в члени «Союзу»; в) уділяти своїм членам дешевого і приступного кредиту; г) приймати до користного обороту капіталу за опроцентуванєм: д) в міру узисканого призову видавати заставні листи і утримувати заставничий відділ; е) переводити парцеляцію посіlostей, як і взагалі сполученими силами доконувати всякі пожиточні підприємства економічні на користь всіх членів.

Осущєне тої цілі залежати буде від заінтересованя загалу, — від численного приступленя членів. Чим численнійше приступлять наші люди в члени, — тим скорше зможе Товариство ввійти в жите і тим поважнійше представить ся світови.

Щоби найдалше з новим роком розпочав «Кравський Союз кредитовий» свою діяльність, потреба ще в падолисті скликати Загальні Збори членів і уконституувати Товариство, вибираючи органи управлючі, т. є. Раду Надзираючу і Дирекцію. Так члени Ради як Дирекції можуть бути вибрані тільки зпоміж членів дійсних, т. є. таких, що уплатять до дня Загальних Зборів цілий уділ, — а не з членів обіцяючих.

Щоби отже доконати сего знатного діла на ниві народного розвою економічного, звертаємось ще раз з горячим зазивом до всіх свідомих Русинів, котрим доля народу лежить на серци і котрі порозуміли значіне економічної сили народної, особливо до руских послів, адвокатів, нотарів і священників і всіх освічених людей, котрі в першій ряді покликані будуть до роботи економічної в своїм повіті для організованя повітових товариств кредитових, — щоби не зволікали довше ані хвилі і поспішили з приступленєм в члени «Союзу».

тобі лишає ся. Що хочеш бачити? — говорила дальше.

— Ну, нехай побачу мою молодість! — закликав, але рівночасно положив палець на курку, щоби бути готовим до вистрілу.

Третій раз піднесла ся мрака і він побачив перед собою гарний огорог, в котрім цвіти розносили милий запах. Був вечір. В корчах сплівав лубо соловейко, а кризь густе листє місяць кидав ясні промінї на траву.

На лавці під листистим буком сиділа пара залюблєних, рука в руці, лице об лице.

Якесь дрозжанє пробігло молодця. Пізнав свої власні ясні кучері під білою студентською шапкою. Але хто то ся молода, розналеніла дівчина, з тим чорним волосєм?... Ось тепер підносять голову... подає єму свої прегарні уста...

— Інґеборґ! — закликав, кинув револьвер і вибіг швидко... до жита.

* * *

В тій хвилі пробудив ся...

Переклав П. К.

Уділи членські приймає аж до уконституованя «Союзу» Товариство взаїмного кредиту «Дністер» у Львові (Ринок ч. 10).

Уділи виносять 25 зр., а вписове 1 зр.

Львів, дня 10. падолиста 1898.

Др. Кулачковский, Др. Кость Левицкий,
Др. Ст. Федак.

Самоволя ц. к. староства.

Ц. к. староство сокальське зажадало від Товариства обезпечєнь «Дністер» вияснєнь в справах податкових відозвоу в польськїм язїці. «Дністер» попросив сокальське староство, щоби оно вистилїзовало свою відозву по руски, почим полагодить справу мериторично. Резолюцією з д. 1. жовтня 1898 ч. 4082/1038 відновило староство по польски, що язиком урядовим ц. к. староства є польський язик і що лише на рускі поданя і письма обовязанє староство відповідати по руски (а як раз на руску просьбу «Дністра» відповідає по польски!) — заравом загрозило «Дністрови» гривною 25 зр., если до 8 днів не виконає вїзваня ц. к. староства.

Против сего рішеня вїс «Дністер» рекурсе а кромі того зажалєне до президїї намістництва. Факт сей однак публікуємо для відомости наших послів як і начальних властей — бо се не суть факти спорадичні. В послїдних часах власне ц. к. староства розпочали формальну полєміку з руско-кат. урядами парохїяльними і другими партиями за руске письмо. Дятого пожаданим булоби, щоби президія намістництва таки в дорозї урядового рознорядженя поучила всіх ц. к. старостів, що они не суть для борби з партиями о письмо і мову — тільки для полагодженя біжучих справ, бо через їх борбу терплять інтереси державні і скарбові, як приміром в тїм случаю, де розходило ся о вимір податку.

Тільки декотрі староства вже прийшли до переконаня і узнали потребу відносити ся до руских сторін по руски, бо коли «Дністер» відніє ся подїбно до иньших староств — то дістав відозву руску, приміром від староства в Раві рускій, Дрогобичи а навіть в Турці!

Щоби отже кождий староста не сьмїв власновільно інтерпретувати правних постанов щодо уживаня рускої мови і письма — пора вже найвисша управлїняти тоє відношенє в дорозї урядового рознорядженя зі сторони президїї намістництва, о що повинні постарати ся чим скорше наші послї.

Сїльське будівництво.

Певна річ що жадна квестия не є так інтересною для людей, дивлячих ся тверезо на справу нашого селянства і маломіщанства, як справа будови домів і иньших будинків господарских. За довго ждемо ми на будівничу уставу дя наших сел і місточок: се вижиданє тимчасом коштувало нас милїони зр., котрі пропали безповоротно з димом пожарів. Над сїм законом радить тепер комісія будівнича, покликана Соїмом і як дізнаємось з часописей, проєкт закона вже виготовлений, та є надїя, що найблизша сєсія соїмова ухвалить закон по мисли випрацьованого проєкту. Розуміє ся, що не обійде ся без дебати і без голосів pro і contra.

Загал тверезих економістів симпатично приймає сей проєкт, а думаємо, що і селяни порозуміють свій власний інтерес і не будуть робити перепони в виконаню закона.

Найважнійша річ є справа критя дахів і віддалєне від сусїдного будинку взглядно від сусїдної межї. В тїм взглядї орікає §. 18. уступ I. слїдуєче:

«Неогнетрєвалим материялом вільно покривати будинки лишєнь тогди, коли віддалєне від будинків иньших властителїв буде виносити найменше 10 метрів, а взглядно від межї незабудованого ґрунту иньших властителїв віддалєне буде виносити що найменше 5 метрів.»

«Вїмково може виділ повітовий, взглядно виділ краввий в дорозї інстанції, позволити на поставленє будинку в віддалєню 6 метрів, взглядно 3 м. Если сего вимагають фїансові взгля-

ди, если місцеві обставини зменьшають небезпечність огня, а намірена будова буде віддалєна рядом листєвих дерев від сусїдного будинку.»

Волїли-б ми без сего застереженя — але про се задецидує ухвала соїму.

Заходить лиш трудність в виконаню сего закона. Чи не стрїтить ся закон на великий опір зі сторони селян? Здає ся, що так! Днес давні ґрунти рустикальні так розшматовані, що годї знайти кусєнь огорога широкий на 10 метрів plus довжина взглядно ширина хати. З другої сторони потреба би вїйта з дуже великою енергїєю, щоби хотїв застосувати ся сьміло до вимогів закона. Ми певні, що ся енергїя буде в многих случаях мякнути під впливом гальб, літрів і корон, а новий закон буде свїжим жерелом доходів вїїтів і громадских писарів, котрі безперечно не допустять до жадної будови без рекурсів до видїлу повітового, взглядно кравського. Тому здалось би виконанє сего закона віддати не в руки самої зверхности громадської, але установити під начальством вїйта сталу льокальну комісію, котра буде рішати в справах намірєних будівел. Розуміє ся, що і того єще мало, бо не обійде ся без перекрочєнь закова, тому потреба єще і загрози личної отвїчальности членів комісії, як і будуючого ся, а отвїчальність ся повинна би бути як найострійша, бо-ж се для добра і будуючого ся і вже побудованих.

Закон говорить про крївлю дахів і ставити найвисше черепню (дахівку) фальцовану, яко найдешевший материял. Цїлком слушно, лиш де сего найдешевшого материялу взяти?! Легко дїдичови взяти дахівку за акцентом, або і за готові гроші, але як взяти єї бідному селянинови?! А прецінь раз мусить зробити ся початок і край мусить повести більшу жертву в користь сїльського населєня.

У нас єще не богато фабрик, що виробляють фальцовану дахівку. О скілько знаємо, є одна аж на самім кінци західнім, друга аж під Коломиєю, трєта у Львові. Заняті суть так, що лєдво можуть настарчити замовлєням. І вже би там заплачено ся якось за дахівку, але-ж кошта пересилки виносять другє тільки, що дахівка стоїть. Чи не відважив би ся соїм на заложєне кількох фабрик враз з відповідними інструкторами в тої спосіб, щоби селянин заложив за дахівку частину готівки а частину своєї праці, а розуміє ся, щоби селянинови не почислено в готівці за дахівку більше як стілько, що виносять самі кошти?!

Була-б се інвестиция, котра, що правда не приносила би кравви доходу в єго бюджеті, але оплатила би ся дуже високо, хотьби іно тою рубрикою, яка фігурує в бюджеті яко запомага для погорільців.

Наші послї повинні би пійти єще дальше в постулятах. Як знаємо, прислугує право 10-літнього опусту всіх додатків до податків всім будівлям. (Селяни з того доси дуже мало користають).

Тут здало би ся знєсти сей опуст для сел від всіх будівел, будованих з пального материялу, а натомість виробити закон, даючий (особливо сїльскому населєню) цілковитий опуст податковий на час 20-літний від будинків мурованих, критих дахівкою, а на 10 літ від будинків деревляних, рівно дахівкою критих.

Через перешкоди, поставлені новим законом будівничим, через полєкші в податках, як також через зниженє асекураційної премії, заохотилось би селянство до огнетрєвалих крївель, бо побачило би в тїм свій інтерес, котрий і фїансово єму оплатив би ся. З другої сторони, через піднесєне коштїв будови наш нарід стратив би охоту до що раз більшого діленя ся огородами і до ставленя ліпнянок, котрі нераз суть з такого дрантєвого материялу, що їх вартість мало що перевисшає 5-літний податок від них. — Деревляний материял що-раз дорожший, а далі не буде можна єго докупити ся, коли глини в нас нїгде не брак, з часом заведено би густо цегольня, а в кождім повіті могла би ся удержати фабрика дахівок, бо запотрєбованє було би велике, тож і наклад оплатив би ся.

Наші товариства асекураційні повинні би сильно тут коопєровати, а при сильній підмозї краввої каси з часом удалось би усунути сєли-

хо, що поїдає мільони і що є одною з головних причин зубожілості нашого селянства. Устала би також і жебранина, котра також докучає і кожній приватній людині, а від огню потерпів би хіба сей, хто сего хотів би.

Підаю сю гадку людям компетентним і маючим право забрати в сій справі голос, та думаю, що над сею гадкою варто би застановити ся.

Ю. Варчин.

Справи парламентарні.

Повні засідання палати послів відбуваються тепер рідше, за те в комісіях іде оживлена діяльність.

В бюджетовій комісії др. Пентак, яко референт субкомітету, предложив вчора ухвалений субкомітетом проєкт установи для регуляції платні державної прислуги. В довшій дискусії яка вивязала ся над тим проєктом, забирає слово також міністер скарбу др. Кайцль. Зазначивши, що правительство раде би підвишити платню державної прислуги, звернув увагу членів комісії, що в тих видатках треба задержати потрібне темпо. Регуляція платні державної служби вимагає накладу півчверта мільона. Правительству лежить на серці також доля диетаріїв і помічної прислуги і заосмотрене їх на випадок старости і нездібности до праці. Тому міністер просить, щоби через надмірні жаданя не ударемняли вислуду проєктованої регуляції. Вправді на покриті тих видатків є підвишене податку від цукру, але з того мають обігнати ся ще і видатки на реформу судівництва, підвишене платні урядників, віденські комунікаційні урядження і др. На се не вистарчить підвижка цукрового податку. А хоть держава має надвижки з річних доходів і міністер є за обмеженням сеї річної надвижки, то все таки мусить бути в державнім бюджеті якась резерва. Впрочім ся резерва буде потрібна до регуляції валюти і заощадить державі затягання нових довгів.

В субкомітеті для митово-торговельного союзу раджено в дальшій ході над поодинокими артикулами трактату і по переведеній дискусії прийнято відтак без зміни артикули XIV до XXV, с. в. цілий митово-торговельний трактат. Щоби пізнати, яких важних економічних справ доторкає сей трактат, досить навести предмет поодиноких артикулів. І так говорить арт. XIV про рівноправність горожан обох половин держави при веденю торговлі і промислу; арт. XV. про управильнене обносної торговлі; арт. XVI. про охорону патентів; арт. XVII. про охорону торговельних марок і взорів; арт. XVIII. про почти і телеграфі; арт. XIX. про охорону літератської, наукової і артистичної власности; арт. XX. про уповажнення акційних товариств забезпечень і взагалі господарско-промислових спілок одної половини держави і що до їх діяльности в другій половині держави; арт. XXI. про довіз рогатої худоби і запобігане шпиреню зараз і т. д. Відтак пос. Кайзер поставив внесенє, що ставило услівє привернення імпетіт в підвишенем квоти на спільні видатки. Однак се внесенє упало при голосованю 5 голосами против 7 і в той спосіб полагоджено і прийнято без зміни цілий проєкт закона.

В субкомітеті для справ Банку і валюти доведено також до кінця дискусію над рештою артикулів банкового закона і прийнято їх без зміни. При арт. 72, що говорить про текст банкнотів, поставив пос. Странський запитанє, чи бодай на одній стороні банкноту буде поміщений текст в язиках всіх народів, репрезентованих в раді державній. Представитель правительства, секційний шеф Вінтерштайн заявляє, що Банк має намір на тій стороні, котру займе німецький текст, помістити також означене вартости банкнота в других язиках австрійської половини держави. Сю заяву, на жаданє послів правіці, записано до протоколу.

НОВИНКИ.

— Мому прихильникови в Чернівцях. Невідомий мені по імені прихильник подає мені раду, щоби між иньшими домагати ся від правительства зреалізованя ще одної справи, давно бажаної

загалом народовців. Позаяк не подав свого імени, не можу єму инакше відповісти, як прилюдно, може сею дорогою дійде до єго відомости.

Справа, про котру Ви, мій прихильнику, пишете, була і є предметом моїх змагань і заходів і могла-б бути давно порішена відповідно бажаню загалу народовців. Що так не стало ся, вина тут самих народовців, у котрих нема цівільної відваги постояти за справедливу справу і не дати ся загукати яким-небудь крикуном нечестивої кліки. Кождий народовець бажає сего, але боїть ся, щоби сей або той крикун не кинув на него клеймом «зрадник» а тим і не може бути справа рішена, бо народовці не мають відваги за справедливе єї рішенє постояти. От і Ви, хоч пишете в закритім письмі, не мали на стілько відваги, щоби вступити з відкритим шоломом, даючи свою пораду, а що-ж доперва, коли-б за ту справу треба знести хоч би неоправдані докори крикунів. Я начитав ся доволі опозиційних фраз наших «независимих» політиків, що на папері були готові навіть до проливу крови за народну справу, однак коли прийде до справи, тоді ті независимі лицарі показують ся лише паперовими героями. Наші независимі народовці н. пр. дивили ся трусливо, як на Замковій горі на вічу кацапска сволоч біла руску молодіж киями. Чи з такими трусами хочете рішати таку справу?! Они-б сейчас на лайку крикунів поховали ся за плит і відхрещували ся. Відень, 10. падолиста 1898. Ол. Барвіньский.

— Вдови і сироти по сьвященниках, котрі вносять поданя до Цісаря о вдовичо-сирітєку пенсію, повинні конечно долучити општемльованє на 50 кр. сьвідощтво моральности. О. Таничкєвич подає вправді в «Дѣл-і» і «Галичанин-і» порадю, що сьвідощтво убожества може бути так стилізоване, щоби було заразом сьвідощтвом моральности. Однак остерігаємо перед такою баламутною інформацією, позаяк по перше сьвідощтво убожества не може бути сьвідощтвом моральности, а по друге сьвідощтво моральности підлягає општемльоваю, отже таке стилізоване сьвідощтва убожества, щоби оно заразом було сьвідощтвом моральности є обходженем постанов о належитостях стемплевих і наразить інтересованих лише на заплачу потрібної належитости стемплевої.

— Загальні збори членів політичного товариства «Селянська Рада у Львові» відбудуть ся дня 18. с. м. в полудне у Львові в сали товариства руских ремісників «Зоря» з таким порядком нарад: 1) Sprawozdane z діяльности товариства; 2) вибір нової ради і суду мирового; 3) обговоренє справи організації кредиту; 4) поясненє справи урядованя громад в рускім язичі; 5) внесенє членів.

— Читальні «Просьвіти». В місяці жовтні сего року внесено поданя до намістництва о заснованє нових читальнь «Просьвіти» в отсих громадах: 1) В повіті бобрецькім Девятники; 2) в пов. борщівскім Лосяч; 3) в пов. бережанскім Кальне; 4) в пов. городенецькім Незвиска; 5) в пов. львівскім Дмитровичі; 6) в пов. золочівскім Манайв. Крім того зголошено ще попередно: 7) в пов. коломийскім Корнич. — Всіх читальнь «Просьвіти» з кінцем жовтня є 678, а з них в сім році прибуло 157. Найбільше читальнь «Просьвіти» у всхідній Галичині є в повітах: Перемішль 40, Рогатин 34, Борщів 31, Стрий 30; найменьше в повітах: Снятин 1, Лисько і Сянік по 2, Чешанів 4.

— Нотаріяльні кандидати зібрали ся в числі 20 дня 6-го с. м. до Ряшева на довірочну раду, в який спосіб боронити свої інтересів. В Галичині є в загалі около 200 нотаріяльних кандидатів отже в з'їзді взяла участь ледво десята часть з них. Зібрані ствердили, що Палати нотаріяльні, установлені з уряду на те щоби беречи інтереси кандидатів, не сповняють своєї задачі. Для того з'їзд ухвалив цілий ряд резолюцій, котрі будуть предложені нотаріяльним Палатам, а наколи-б они не хотіли заняти ся вираженими в меморіялі поштулятами, тоді просячі звернуть ся до парламенту.

— Зелізниця Чортків—Борщів буде отворена для публічного руху дня 15-го падолиста. На днях відбула ся на тій лінії технічно-поліційна ревізія.

— Отець убив сина. Онуфрій Грибовский, міщанин в Снятині, мав трєх синів. Два старші наділені родичами маєтком, вели власне господарство, а наймолодший Михайло, ще нежонатий, мешкав при родичах. Мав вже 27 літ, то-ж став шукати жінки і напирив батька, щоби єму записав хату, грозячи, що в противнім случаю маму спече на огни а батька убо. Родичі знева-виділи Михайла, а батько роздумував над тим, як би то сина позбути ся. В ночи на 13-го серпня с. р. встав о 4-ій годині рано і вийшов на подвірє, щоби дати худобі сїна. Вступив до стодоли і тут побачив Михайла сплячого на сїні, а коло него блищала сокира. Страшна гадка заворушила єго душу: зробити синові сокирою конець! Чувство вітцівської любови бороло ся з покусю диявола. Онуфрій набрав сїна і заніс худобі. Повернув назад до стодоли, взяв сокиру

і виострив єї на подвірю до каменя. Прийшов ще раз до стодоли і станув над сином. Подумав хвильку, як би боров ся з собою, а потім замахнув ся і рубнув сокирою Михайла в горло. Горло перерубане, а крови ще не видко! Ударив ще чотири рази в то само місце і вибіг з сокирою із стодоли. Скочив до хати, збудив жінку і сказав: «Миська вже нема!» На крик жінки збігли ся сусіди. Онуфрій признав ся до всього і сего тиждня опинив перед трибуналом судіїв присяжних в Коломиї. При розправі старав ся всею заперечити, хотяй сьвідки зізнавали в єго некористі. Повтаряв безустанно: «То все правда, але я Миська не зарівав». Трибунал видав приговор, котрим Онуфрія Грибовского засудив на кару смерти через повішенє. — Засуджений вислухав з розпукою на лиці приговор і закликав: «Тепер допоможіть мені, пани!»

— Побіда женщин. Треба признати, що Італія дає незлий примір європейским краям, як треба заходитись около рівноуправненя жінок. Від многих літ є там гімназії, ліцеї, семінарії і університети, в котрих на лавках засідають слухачі і слухачки. І не лише, що не приходило звідси до яких небудь непорозумінь або ексцєсів, але противно, ся система приносить як найліпші успіхи. В сім році приміром одна учительска семінарія оголосила конкурс на розправу і річ незвичайна! — до конкурсу стануло 50 женщин а мужчин лише 5! Очевидно — нес Hercules contra plures — женщины віднесли побіду над мужчинами на цілій лінії. Ні одиє мужчина не одержав нагороди!

— Дрібні вісти. Оporожнену грек. кат. парохію цісарского наданя в Ферескулі наділило намістництво о. Корнилови Дрогомирецкому, дотеперішному парохови в Ясеневі пільнім. — Др. Северин Данилович, краєвий адвокат в Косові, переніс ся до Тернополя і отворив свою канцелярію при площі Собіского. — Кадетска школа у Львові вже побудована на просторій, около десятиморговій площі за Стрийским кладовищем, де до недавна відбували ся військові вправи. Школа складає ся з сімох будинків, окружених високим цегляним муром, так що має вид малого укріпленого місточка. — Гурка, сина б. генерал-губернатора варшавского, поручника російської маринарки, котрий недавно тому виконав розбишацький замах в Монте-Карльо, вичеркнено з листи офіцирів. — В лісі під Софією, болгарскою столицею, відбув ся в сім тиждни поєдинок на пістолети межі австро-угорским консулом Кіралім а послом з Віддиня, Кановом. Пішло о женщину. Оба противники вийшли ціло. — Радник окружного суду в Самборі Слотвинський одержав при нагоді переходу в постійний стан супочинку, титул і характер радника апелляційного суду.

Телеграми.

Сянок, 12. падолиста. Селянин з Одріхової, Стефан Серединський підпалив свою власну хату і хату своєї замужної доньки, замкнувши ся в середині. Обі хати згоріли до тла, а між згаріщами найдено спалене на вуголь тіло Серединського. Слідство заряджено.

Будапешт, 12. падолиста. Межі стациями Nograd-Kövesd а Vecske зійшов ся поїзд з льокомотивою, що їхала з противної сторони. Пять осіб згинуло, кілька ранених.

Відень, 12. падолиста. «Wiener Zeitung» оповіщає знесенє виїмкового стану в округах: Бохня, Бжєско, Бжозів, Хшанів, Ярослав, Краків [місто і повіт], Мислениці, Пильзно, Подгуже, Перемішль, Ряшів, Сянок, Тарнів і Величка. Так отже стан виїмковий, заведений з причини противжидівских розрухів, знесенє в Галичині цілковито.

Женева, 12. падолиста. Коли по укінченю остаточної розправи заведено Люккенського назад до слідчої вязниці, відчитав єму директор вязниці приговор. Засуджений вибухнув на хвилю плачем і закликав: «Отже все скінчило ся! Вічна самота, то найгірша кара, яку мені могли вимірити. Тепер мені все одно, кобим лише скоро розпочав кару...» В понеділок всядять Люккенського до килі, що находить ся в пивниці вязниці Евєц, де проведе перших 6 місяців. В тім часі виведуть єго лише раз на 14 днів на одну годину на воздух. Келія є темницею без вікон, а сінник із соломи становить однуку обставу. Шістьох анархістів, обжалованих о співучасть в замаху Люккенського, випущено на волю, бо не було доказів на співвину. Их видалєно з Швайцарії.

Розклад їзди поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го жовтня 1898.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
посп. особ.	приходить о годині		посп. особ.	відходить о годині	
	6:45	з Іцкан (Галацу, Ясс), Сучави	6:00	до Підволочиск, Бродів з голови двірця	
	7:40	" Янова	6:05	" Іцкан (Букарешту, Ясс, Галацу)	
	7:50	" Тернополя і Бродів на дворець Підзамче,	6:15	" Підволочиск, Бродів з дв. Підзамча	
	7:55	" Сокала і Рави рускої	8:35	" Кракова (Відня, Берліна)	
	8:05	" Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	8:45	" Янова	
	8:15	" Тернополя і Бродів на дворець головний,	8:50	" Кракова (Відня, Варшави)	
	9:05	" Кракова (Відня, Варшави, Пешту)	9:15	" Скольного, Калуша, Борислава, Хирова	
	10:35	" Іцкан, Сучави	9:35	" Підволочиск, Бродів з дв. головного	
	10:45	" Ярослава, Любачева	9:53	" з дв. Підзамче	
	1:01	" Янова	9:55	" Белзця, Рави рускої, Сокала	
1:30	—	" Кракова (Відня, Берліна, Вороцлава)	10:55	" Іцкан, Сопова, Бергомету, Сучави	
	1:40	" Скольного, Стрия, Калуша, Хирова	1:55	" Підволочиск, Кієва з дв. головного	
1:50	—	" Іцкан (Букарешту, Галацу, Ясс) Сучави	2:08	" з дв. Підзамче	
2:15	—	" Підволочиск (Кієва, Одеси) на дв. Підз.	2:40	" Іцкан (Ясс, Букарешту)	
2:30	—	" на дв. гол.	2:50	" Кракова (Відня, Вороцлава, Берліна),	
	5:00	" " Козови, Бродів на дв. Підз.		" Любачова чер. Ярослав, Ясла чер. Ря-	
	5:25	" " на дв. гол.		" шів, Хабівки чер. Рятів або Тарнів.	
	5:40	" Іцкан, Сучави	3:00	" Стрия, Скольного тільки від 1/5 до 3/9	
	5:55	" Сокала, Белзця і Любачева	4:55	" Ярослава, Самбора через Перемишль	
Ніч			Ніч		
	3:04	з Підволочиск, Козови, Грималова на Підз.	4:10	до Кракова (Відня, Берліна, М. Ляборч)	
	3:30	" на дв. головний	5:20	" Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
5:10	—	" Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	6:30	" Іцкан, Радівців, Кімполонга Сучави	
	6:10	" Кракова (Відня) Самбора на Перемишль	6:40	" Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	
8:45	—	" Кракова (Відня, Берліна, Варшави)	6:55	" Тернополя з двірця головного	
	9:10	" Кракова, Ясла, (Пешту) на Перемишль	7:00	" Лавочного (Мункача, Пешту)	
9:39	—	" Підволочиск, Бродів на двор. Підзамче	7:10	" Сокала, Рави рускої	
9:45	—	" Іцкан (Букарешту, Ясс, Галацу, Сучави)	7:15	" Тернополя з двірця Підзамче	
9:55	—	" Підволочиск, Бродів на дв. головний	7:44	" Янова	
	10:30	" Лавочного (Пешту) Хирова, Борислава	10:05	" Іцкан (Ясс, Галацу) Сучави	
	12:15	" Стрия, Калуша, Борислава.	11:00	" Кракова (Відня, Варшави, Берліна)	
			11:27	" Підволочиск, Бродів з дв. головного	

ЗАМІТКА: Пера нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.
Час середно-європейский різнить ся від часу львівського о 26 минут, а іменно: 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. зал. держ. (Львів, ул. Третього мая, готель Імперяль) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого род і розклади їзди.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

**Банку
Гіпотечного**

2 купує і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі денним не числячи ніякої провізії.

Контора виміни і відділ

депозитовий перенесені до

локало партерного в бу-

динку банком.

Рудольф Ачкевич

швець,

у Львові, уліця Сикстуска ч. 23. (стара почта)

поручає готову обув свого виробу, переважно для духовенства і ПП. військових — приймає також замовлення всьлякого рода так місцеві як і з провінції.

На міру вистане старий оказ.

201 40—52

Зміна локаліт.

Заложена фірма в року 1877-ім

Вольф Кавфман

перенесла ся з уліці Трибунальської ч. 1. на ул. Лукасінського ч. 4. (площа Каструм), філія ул. Театральна 16.

Ново відкритий

СКЛАД МЕБЛІВ

також і випозичальня

заосмотрена в всьлякі знаряди почавши від найбогатших до найскромніших. Цілі урядження для покоїв до спання, салонів, ідалень і др. — Меблі оріхові, ольхові, чорні, також залізні і гнуті, зеркала і т. д.

Ціни низькі і сталі.

З поважанем

В. Кавфман,

45—52 ул. Лукасінського ч. 1

**Вже появиля ся з друку
РУСКА КУХАРКА**

або

Школа вареня по руски містить 41 знаменитих зуп. Всі печені, які тільки можливі: Волові, баранячі вепрові і т. д. Байцоване шинок, роблене знаменитих кишок і ковбас і т. п.

Мучні і яєчні страви

Блини — Пизи і т. п.

Знамениті рускі пироги печені з сиром, капустою і т. п.

Роблене вкусного набілу і т. п.

Ціна 70 кр.

По надісланю переказом 76 кр. висилає франко Друкарня народова Ст. Манецкого і Спілка, Львів. Готель Жоржа.

Галицний Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4⁰ АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженем,

3¹ 0⁰ АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженем,

а всі инші находячі ся в обігу 4 1/2% Асигнати касові з 90-дневним виповідженем будуть опроцентовані показши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекція.

ЛЕВ НОВОСАД
(прантикант віденьский)

у Львові, ул. Крута ч. 7.

виконує мужеску, дамску і діточу обув, також чоботи з холявами для духовенства по як найпріступнійших цінах

Рівсж: приймає репарації кальошів. — З провінції вистане старий оказ на міру. 136 88—140

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицкого еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 50 кр. — На поштову оплату 5 кр.

Замовлення з провінції у автора ул. Зибликевича ч. 18, Львів.

У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

Хорі на легкі, горло, гортанку і астму!

Хто раз на завжди бажає позбутти ся слабости легкых, або горла, хотяйби найупірнійшої, або астми, навіть дуже задвненої і на позір невилічимої, сей негай не гербату для хронічно хорих на легки і горло **A. Wolffsky-ого**. Тисячні подяки дають іваранцію великої уздоровлючої сили тої гербати. Пакет на два дни 75 кр. Брошура (описане ужита) задармо. Правда лише у

A. Wolffsky-ого, Berlin, Nr. 37.

**РОБІТНЯ СУКОЇ ДАМСКИХ
Емілії Соколовскої**

у Львові, Ринок ч. 29., І. п. приймає ласкаві замовлення і виконує їх густовно і по приступних цінах. НАУКУ КРОЮ уділяє в осбінних годинах. Замісцеві панночки приймає на помешкане